

Bouwstenennotitie

2 september 2020

Een wankel evenwicht

**Christen
Unie**
Het Hogeland

Fractie:
Bernd de Jong
Theo de Vries
Harry Woltjer
Nannet Gijzen

Geachte voorzitter,

Het zijn bijzondere tijden! Voor het eerst in jaren spreek ik over algemene beschouwingen en kijk ik naar een raadszaal zonder publiek en pers. Toch wil ik ook een ieder die dit nu of later online volgt hartelijk welkom heten.

Waar we enerzijds de rijksoverheid miljarden zien investeren moeten wij als gemeenten miljoenen bezuinigen. Toch hoort bij goed bestuur ook de zaken op orde hebben en dat maakt dat we nu vooruitkijken naar de komende jaren en keuzes gaan maken in opmaat naar de begroting.

Als we kijken naar Het Hogeland dan zien wij een prachtige gemeente, mooie landschappen en dorpen, zelf het allermooiste dorp van Nederland WINSUM! En nog veel andere mooie dorpen maar omdat ik maar maximaal 7 minuten heb zal ik geen opsomming geven van al onze mooie dorpen.

Naar de bouwstenennotitie. De voorpagina spreekt boekdelen. We zien een persoon die op hoogte probeert zijn evenwicht te bewaren. Die persoon kan figuurlijk gezien onze eigen gemeente zijn. Maar ook die ondernemer die in deze coronatijd het moeilijk heeft in een snel veranderend ondernemersklimaat. Of dat gezin met een kleine beurs die probeert de touwtjes aan elkaar vast te knopen. En met dit in gedachten mogen én moeten wij nu de kaders stellen voor de begroting voor de komende jaren.

Ik zal op drie thema's dieper ingaan inzake deze bouwstenen, te weten de interne organisatie en de gebouwen, minimabeleid en participatie en als laatste thema belastingen.

Interne organisatie en de gebouwen

Feitelijk zijn wij als sinds de herindeling bezig met een nieuw evenwicht te vinden. Dat er allereerst naar de eigen organisatie wordt gekeken vinden wij van de ChristenUnie dan ook niet meer dan logisch. Een van de belangrijke punten in deze notitie is efficiency van de eigen organisatie. Efficiency is iets wat ons erg aanspreekt. Wanneer wij de uitsplitsing van deze bezuiniging zien gaat u heel concreet in op het centraliseren van Burgerzaken en het sluiten van 1 van de 4 gemeentehuizen. Kunt u ons de garantie geven dat de dienstverlening naar onze inwoners en ondernemers op 1! blijft staan?

Naast de interne organisatie is één van de bezuinigingen ook gericht op ons vastgoed. U heeft ons de gehele lijst toegestuurd, een indrukwekkende lijst. Het lijkt ons zeer raadzaam om het niet noodzakelijke vastgoed af te stoten. In de tekst vinden wij u behoorlijk voorzichtig qua planning. Gezien het ingekomen stuk B.4 inzake het kopen van één van onze onroerende zaken lijkt het ons dat hier nog een versnelling te halen valt. Dit zal niet voor alle onroerende zaken gelden, maar het laaghangende fruit als eerste plukken zal in dit geval lonend zijn. Wij verzoeken u dan ook om de P.M. punten die hiervoor ingeboekt zijn voor 2021 en 2022 te gelde te maken in de begroting. Graag vernemen wij van het college of zij deze ambitie met ons delen?

Minimabeleid en participatie

Eén van de uitgangspunten die door u geformuleerd is zegt dat wij extra aandacht hebben voor het effect dat ons beleid heeft op de meest kwetsbaren. Dit onderschrijven wij volledig!

Toch is dit ook het punt waar wij ons grote zorgen om maken. De individuele maatregelen kunnen voor inwoners al vervelend zijn, maar wanneer hier een stapeling optreedt kan dit financieel heftige gevolgen hebben. Dan kan het financieel broze evenwicht wegvallen. Een inwoner kan naast een inkomenstoeslag ook compensatie eigen risico ontvangen. Ook zijn er mogelijkheden voor bijzondere

bijstand in combinatie bijdragen vanuit het participatiefonds. En op meerdere fronten wilt u hier aanpassingen in doorvoeren.

Wat ons betreft staan er een hoop goede oplossingsrichtingen in de voorgenomen plannen. Door samen met inwoners te kijken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld bewindvoering terug te brengen naar budgetbeheer kunnen mensen stappen zetten naar zelfstandigheid en kosten bespaard worden.

De inkomenstoeslag is voor mensen die langere tijd te maken hebben met een laag inkomen. In het hier voorliggende voorstel wilt u bezuinigingen aanbrengen waardoor mensen die het financieel al lastig hebben het nog lastiger gaan krijgen. Het beperken van de inkomenstoeslag bij de bijzondere bijstand en het terugbrengen van de bijdragen vanuit het participatiefonds zijn wat ons betreft onwenselijke oplossingen. Deze middelen zijn bijvoorbeeld voor het lidmaatschap van de bibliotheek en de sportclub, zaken die wij al jaren proberen te stimuleren. Ik kom hier later op terug.

Rondom de participatie geeft u aan dat door de uitstroompremie te schrappen er €50.000,- bezuinigd kan worden. De gevleugelde uitspraak 'penny wise, pound foolish' zou hier van toepassing kunnen zijn. Wat zijn de verwachtingen van het college hierbij?

Als derde thema wil ik stilstaan bij de **belastingen**

De extra OZB verhoging van 5% zijn wij niet blij mee. Met deze maatregel krijgen onze inwoners en bedrijven een lastenverhoging. Dat sterke schouders hierbij de zwaarste lasten dragen gaat niet altijd op. Een deel van onze ondernemers en inwoners hebben het op dit moment erg moeilijk in deze coronatijd. Toch gaan we hier schoorvoetend mee akkoord omdat wij ook zien dat deze stap nodig is om de gemeentelijke financiën op orde te brengen.

De extra verhoging van 2,5% zouden wij graag voorkomen. Een deel van dit bedrag zouden wij willen inzetten om ons minimabeleid in stand te houden en voor het meerdere willen wij het college oproepen om richting de begroting te kijken of dit alsnog achterwege kan blijven. Gelukkig zien wij ook dat de afgelopen dagen vanuit Den Haag berichten komen om de financiële pijn bij gemeenten te verzachten.

Voorzitter voor dat ik nu ga afronden zal ik kenbaar maken wat wij van de ChristenUnie graag zouden veranderen aan het voorstel.

Ik begon bij het door u geschetste beeld van een evenwichtskunstenaar die over een dun koord loopt. En stel deze kunstenaar is bij het einde en springt juichend weer op de vaste grond. Dan zouden wij blij kunnen zijn dat wij onze financiën weer in evenwicht hebben. Maar als blijkt dat een ander van het koord is gevallen door onze bezuinigingen dan hebben wij ons doel niet bereikt! Om dit te voorkomen zouden wij willen voorstellen om de inkomenstoeslag binnen de bijzondere bijstand (€133k) en de bijdragen vanuit het participatiefonds (Participatiefonds I, €151k) te schrappen van de lijst van bezuinigingen. Wij zien hiervoor dekking door de p.m. post voor vastgoed in te vullen voor de komende 2 jaar en 1% van de OZB uit scenario 2 te gebruiken voor de dekking van dit minimabeleid.

Graag vernemen wij van de andere partijen of zij zich hierbij aan willen sluiten, ik zal dit in de 2^e termijn als amendement willen inbrengen.

Ik sluit af met een woord van dank aan de ambtelijke organisatie en het college voor de voorbereidende werkzaamheden voor dit stuk. Voor zover in eerste termijn. Dank u wel.